

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Commentarius Pavli Bernriedensis, Antiqui Scriptoris, De
Vita Gegorii VII. Pontif. Max.**

Paulus <Bernriedensis>

Ingolstadii, 1610

Vnde Constet Pavlv̄m Bernriedensem esse huius Commentarij Auctorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65381)

*suo capite extudit; aut ex Apologia innomi-
nati Auctoris pro Henrico IV. accepit: Et
valde suspicor in idem depromptam hanc A-
uentino assertionem Opes quoque Ecclesia-
sticas, quibus hactenus pauperes aleban-
tur, militibus & rei bellicæ peritis largitus
est (Gregorius VII.) Quod & Hildebran-
dini Gerochus & Paulus non inficias eunt,
& hic, tanquam bene factum excusat, & id
licere defendit. Non inuenio hanc excusa-
tionem & defensionem in nostro Paulo. An
Auentinus non copiosiore, sed obsequentiorē
Paulum habuit, ita ut quidquid ipse malè in
Gregorium affectus, vellet, diceret?*

VNDE CONSTET PAU-
LVM BERNRIEDENSEM

esse huius Commentarij Auctorem.

 *ODEX, ex quo huius vitæ exemplar
desumptum est, nō præferbat nomen
Pauli Bernriedensis. Unde ergo li-
quet hunc factum Paulo adscribi debere? Re-
spondeo, id manifestum fieri. Ex Auentino, cu-
ius*

ius Codex Pauli Bernriedensis nomen præscriptum gerebat: Omnia autem, quæ Auentinus ex Paulo suo recitat, in hoc nostro reperiuntur, ut antea diximus. Nec refert quod in nostro Exemplari non sit distinctio operis in duos libros, duobus enim libris Paulum Gregorij vitam complexum esse, testatur Auentinus: quia collector vitarum Uofhardus, de quo paulo post, qui vitam Gregorij cum cæteris in unum volumen coniecit; hanc fortè distinctionem sustulit, ut non rarò in omni genere librorum accidit: Sanè historia, quam nunc euulgamus, proluxa est, & commodissimè in duos libros scari potest.

Argumentis quibus euincitur Paulum Bernried. esse huius Commentarij Auctorem.

II. Paulus Bernriedensis scripsit vitam Herluca Virginis, cuius bonam partem transtulit in vitam S. V. Viçterpi, Episcopi Augustani, Reuerendus & perdoctus Pater, Carolus Stengelius. Ord. D. Benedicti ad S. Udalricum Augusta Vindelicorum, quã tibi nunc integram infrà exhibeo. In eo libello testatur Paulus se itidem vitam Gregorij literis mandasse; & quæ de cælesti quadam visione, Herluca

Paulus scripsit quoque vitam Virginis Herluca.

luca

luce oblata in Actis Herluca scribebat, iam in commentario de rebus gestis Gregorij VII. explicasse. At quidquid Paulus in vita Virginis Herluca scribit de Christo, qui, clara die, vulneratus à multo sanguine stillans, sese ei cōspicuum prabuerat, id exstat in hac vita non procul à fine, ut ibidem annotauimus; quem admodum & illa, quæ de Adalberti Presbyteri de Rota interitu in vita Herluca Virginis commemorantur. Ex quibus perspicuè elucescit Paulum Bernriedensem utriusque lucubrationis auctorem esse.

Quo tempore
Paulus hanc
Historiam
scripserit.

Sacerdotio
initatur Pau-
lus ab Vdalri-
co Episc. Passa-
uiensi.

Scripsit Paulus vitam Gregorij VII. Anno Domini MCCXXXI. Id inde planum efficitur: quia ad calcem huius commentarij ita loquitur de Vdalrico Episcopo Passauensi, Altmanni successore. Hic (Thiemo seu Theodemanus Archiepiscopus Salisburgensis) ordinauerat nostræ humilitatis ordinatorem, reuerendissimum scilicet Vdalricum Laureacensem siue Patauiensem Episcopum, atq; Apostolicæ sedis legatum, qui ante hoc septenniū, post multos agones,

nes, pro assertione Gregoriani dogmatis, &c. obdormiuit in Domino, &c. Obiit autem Udalricus VII. Idus Augusti Anno MCCXXIV. (tametsi Chronica Australis obitum eius ponit Anno M.C.XXI.) A quo anno si septennium numeres, Annum Redemptoris MCCXXI. inuenies.

Meminit etiam Paulus in hac sua Historia Callisti secundi & Gelasij secundi, Pontificum Romanorum, quorum hic Pontificatum iniit Anno MCXVIII. Callistus Anno MCCXIX.

Exstat porrò apud Baron. Anno Salutis MCVI. Epistola Paschalis secundi ad Udalricum seu Odericum Passauensem, & ad Gebhardum Constantiensem Episcopos.

De eodem Bertoldus in Chronico Anno M. XCII. In Bauariam venit Saltzburgeris Episcopus Dimo (Thiemo) qui Patauensi Ecclesiæ iam dudum viduatæ ordinauit Episcopum nomine Udalricum, sanctæ Augustensis Ecclesiæ præpositum, eumq; in ipso die Pentecostes, cum ipso Constans

B tiansi

tienſi & VVormaciendi ſolenniter confe-
crauit; hocque magnam fiducia dedit Ca-
tholicis, vt in fidelitate S. Petri perſiſterent,
& ſchiſmaticorum veſanie indefeſſius ob-
ſiſterent.

*De Codice ex
quo hac Hiſto-
ria exſcripta.*

*Litera D.
Tengnagelij.*

*Quis qualisq; fuerit Codex, ex quo hac Hi-
ſtoria deſcripta eſt; malo cognoſcas verbis Cla-
riſſimi & Doctiſſimi viri, Sebaſtiani Teng-
nagelij, abſque cuius ope & opera foret, Pau-
lus adhuc in tenebris cum ſitu & ſqualore,
cumq; blattis ac tineis decertaret; fort aſſis ſine
vlla ſpe miſſionis. Ita ergo ille ad me Viennâ.
Paulum illum tuum, diu multumque per-
quiſitum, niſi me coniecturæ fallant, feli-
citer eruiſſe videor. Extant enim apud me
Vitæ ſanctorum, Menſium Aprilis, Maij,
& Iunij vnico Tomo in grandi, vaſtoque
volumine comprehenſæ, Auctore VVolf-
hardo quodam (vt è Præfatione in Iunium
liquet) collectæ, & in membranas redactæ,
notæ ſatis probæ, & ante quadringentos
præter propter annos conſcriptæ. Hiſce ex-
tremo Maio vita GREGORII VII. Papæ
adic-*

adiecta est: cuius initium sic se habet. *Figi-
tur GREGORIUS VII. supra quem verè pri-
mi GREGORII requieuit spiritus, natione
Tuscus, patrem habuit Bonicum, & ipse Hil-
debrandi sortitus est in baptismo vocabulum,
&c.* Hinc in laudes eius excurrit, & non-
nulla miracula memorat. Deinde vbi ad
Rulandum Parmensem ventum est, quod
ex Paulo Auentinus adfert, Noster pi-
um patrem, id est, GREGORIVM, toto corpo-
re se super eum (Rulandum, ne obtrunca-
retur) proiecisse, omnibus de eius morte
clamantibus, narrat. Hæc oratio GREGO-
RII, quam & Auentinus leuiter perstringit,
excipit. Addit & de gallina ouum mirifico
cælatum opere pariente. quare, in eam ad-
ducor sententiam, vt Auentinū hunc Au-
ctorem & habuisse, & nonnullis in locis
quæ verba, qua sensum sublegisse, non va-
nè existimem. Quod verò Auentinus Pau-
lum hunc duobus libris vitæ GREGORII
complexum esse testatur, cum noster in li-
bros distinctus haud sit, censeo Pauli opu-

sculum in Epitomen hanc à VVolfharto esse cōtractum. Vt vt sit, Auctor proximus ætati Gregorianæ haud longo interuallo fuisse videtur. In extrema siquidem pagina, vbi obitum Theodomari Iuuaiensis Episcopi commemorat, hæc subiicit: Hic, videlicet *Theodomarus*, ordinauerat nostræ humilitatis Ordinatorem, Reuerentiss. scilicet Vdalricum Patauiensem Episcopum, qui ante hoc septennium post multos agones pro assertione Gregoriani dogmatis, cuius ad normam & electus, & promotus fuerat, obdormiuit in Domino Anno ætis suæ, C V. &c.

Hæc vir ille doctissimus & humanissimus. A quo tamen de Epitome vix persuadeor. Nam in hac nostra Historia adeò fusè Gregorij VII. res gesta describuntur (excepta Berengarij damnatione, quæ à Paulo præteritur) vt nemo maiorem copiam merito desiderare possit.

In hac itidem Gregoriana Historia ex veteri exemplari exscribenda, & cum autogra-
pho

pho conferenda, egregiam planè & fructuosam
 Catholica rei operam cepit R. P. Georgius
 Sturnus Societatis nostræ, in Collegio Viennēsi
 Philosophia Professor, cui p̄inde, ut & clariss.
 Tengnagelio, Paulus Bernriedensis salutem,
 vitamque suam; & omnes veri amatores, &
 Schismaticorum atque Hæreticorum osores,
 grates gratias debent. Vtinam alterum exem-
 plar nancisci licuisset. Ego certè ut nāciscerer,
 nullis laboribus peperci. Sed frustra fui; hactē-
 nus quidem; sed non despero. Erit, qui à nobis
 inchoata perficiat, etiam Gerocho in lucem ex-
 tracto. Fiat, fiat: neque enim aliud occurrit,
 quo desiderium meum explicem.

DE ETYMO NOMINIS HILDEBRANDI.

RLACET audire, quid originationum
 inuestigatores de Etymo huius voca-
 buli Hildebrandus tradiderint, cum
 enim sectarij hoc nomen semper in ore circum-
 ferant, & Gregorium VII. Papam vix un-
 quam Gregorium; sed ferè semper Hildebrā-

B 3 dum